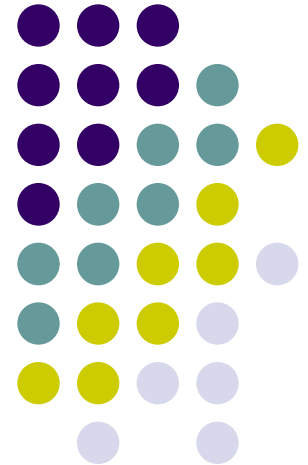

Tiết 97-98

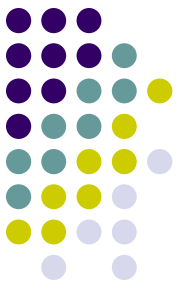
Hịch tướng sĩ

Trần Quốc Tuấn

I. Tìm hiểu chung:

1. **Tác giả:** Trần Quốc Tuấn (1231-1300)
 - ***Danh tướng kiệt xuất*** đời Trần.
 - ***Có phẩm chất cao đẹp, tài năng văn, võ song toàn.***
 - ***Nhân dân tôn là “Đức Thánh Trần”, lập đền thờ ở nhiều nơi.***

Quân dân nhà Trần đồng lòng đánh đuổi quân Nguyên-Mông
Quân dân nhà Trần đồng lòng đánh đuổi quân Nguyên-Mông lần 2

**Tượng đài
Trần Hưng Đạo
tại núi Yên Phụ
(Kinh Môn, Hải
Dương)**

**Tượng đài Trần Hưng
Đạo tại TP Vũng Tàu**

**Tượng đài Trần Hưng Đạo
tại Nam Định**

Đền thờ Đức Thánh Trần ngày lễ hội tháng Tám âm lịch hàng năm tại xã Hưng Đạo (Chí Linh, Hải Dương)

**Dựng lại Hội nghị Bình Than tại bến Lục Đầu tại Chí Linh (Hải
Dong)**

2. Tác phẩm

**- Tên chữ Hán là “Dự
ch tì tống hịch văn”. -
Ra đời trước cuộc kháng
chiến chống Mông –
Nguyên lần thứ hai
(1285)**

論諸裨將檄文

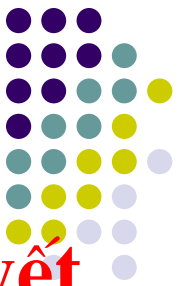
果之聲采相他難此
之犬以之之為名當
孝攬足余余亦莫矣
妻首不唯唯墓下將
軀腐聲不不墳之敗
之騷淫哉有虞君世為
金以畢痛所父百名
千足腐可之之雖免
讀不耽甚人人等辱不
以多以身他汝受亦平
足之足就為為而生聲得
不產不主亦亦使今家樂
富生潘臣權尊踐之之娛
之用美家傳妻所余等其
園之眾我之之唯汝肆
田園賊時等之人不而歡
謀畢驅之汝汝他操存雖
畢充以此而而為發長等
以足不耳被被杜之惡時
足不力勞也小眾人洗之

吹裏色感之余美汝
憂罪余之余唯之時
懋石之余唯不余之
以泉余唯不食唯此
當蒙不賜借之朽矣
為違衡受之秋不史
藉人憂之年春名青
積人於身百亦芳於
火便因終亦父下芳
惜矣之本享祖之遺
以弓南襟要之世亦
當晉雲傳之等百名
等習腐之等汝等姓
汝牢下等汝而汝之
告士觸汝而祀而等
明練於而等志汝為
余訓頭瓊床世得而
今我之青安為生靈
為烈為得廟今永雖
鑒必永小宗之誦等

今余歷選諸家兵法為一書名曰兵書要畧汝等能專習是書受余教誨是風世之吾主也或暴棄書遠余教誨是風世之仇讐也

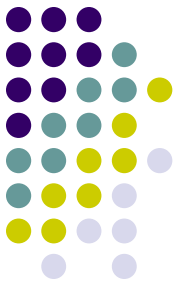
何則。蒙韃乃不共戴天之讐。汝等旣然不。以雪。定。地。取。為。念。不。以。陰。虜。之。後。萬。世。明。知。余。心。固。筆。以。檄。云。

-Thẻ loại: Hịch.

vua chúa, tống lĩnh dùng để cổ động, thuyết phục, hoặc kêu gọi đấu tranh chống thù trong giặc ngoài

So sánh thể CHIẾU và HỊCH

GIỐNG	KHÁC
- Thuộc thể văn nghị luận, kết cấu chặt chẽ, lập luận sắc bén, có thể viết bằng văn xuôi, văn vần. - Dùng để ban bố công khai do vua, tống lĩnh biên soạn.	- <u>Chiếu</u>: dùng để ban bố mệnh lệnh. - <u>Hịch</u>: dùng để cổ vũ, thuyết phục, kêu gọi, động viên khích lệ tinh thần quân sĩ chống kẻ thù cũng có khi khuyên nhủ, răn dạy thần dân và ngời dới quyền.

3. Bố cục 3 phần

Phần 1: Từ đầu ... “còn lu tiếng tốt” → Nêu gương trung thần nghĩa sĩ.

Phần 2: Từ “Huống chi... phỏng có đợc không?”: → Phân tích tình hình địch ta nhằm kích lệ lòng yêu nước, căm thù giặc của tướng sĩ

Phần 3: Phần còn lại

→ Kêu gọi tướng sĩ học Binh thư yếu lược.

BẢNG SO SÁNH

SƠ ĐỒ KẾT CẤU CHUNG CỦA THỂ LOẠI HỊCH

P1: Nêu vấn đề

P2: Nêu truyền thống vẻ vang trong sử sách gây lòng tin tưởng

P3: Nhận định tình hình, phân tích phải trái để gây lòng căm thù giặc

P4: Kết thúc vấn đề:
Nêu chủ trương cụ thể kêu gọi đấu tranh

SƠ ĐỒ KẾT CẤU VĂN BẢN HỊCH TỔNG SĨ

LĐ1: Nêu những gương trung thần nghĩa sĩ trong sử sách

LĐ2: Lột tả sự ngang ngược và tội ác của kẻ thù đồng thời nói lên lòng căm thù giặc

LĐ3: Phân tích phải trái, làm rõ đúng sai

LĐ4: Nêu nhiệm vụ cấp bách để khích lệ tinh thần chiến đấu

*Tù khó

	Từ		Nghĩa từ
A	Xích Tu T	1	Viên quan giữ ao cá của Tề Trang.
B	Thân Khoái	2	Tống Mông Cổ
C	Cốt Đãi Ngột Lang	3	Tức vua Thế Tổ nhà Nguyên
D	Hốt Tất Liệt	4	Một tống giỏi của Mông Cổ, từng đem quân đi đánh Nam Chiếu.

*Tù khó

	Từ		Nghĩa từ
E	Tể phụ	5	Tiếng tăm của cha ông để lại.
G	Gia thanh	6	Chức quan trên ở trong quân đội.
H	Đạo thần chủ	7	Bậc quan đầu triều,giúp vua cai trị nước.
I	Quân tr-ởng	8	Đạo giữa gia tống,gia nô(thần)với lãnh chúa(chủ).

II. Đọc – hiểu văn bản

1. Nêu gong sáng trong lịch sử:

- Có người làm tống: Kỉ Tín, Do Vu, Vương Công Kiên, Cốt Đãi Ngột Lang, Xích Tu T.
 - Có người làm gia thân: Dự Nhượng, Kính Đức.
 - Có người làm quan nhỏ: Thân Khoái.
- ➔ - Nhằm khích lệ lòng trung quân ái quốc của các tống sĩ.

II. Đọc – hiểu văn bản (trích):

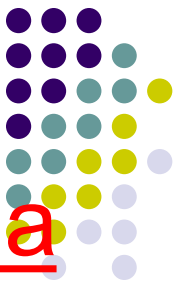
2. Tố cáo tội ác của giặc và nỗi lòng của tác giả

a. Tội ác của giặc

- **Tham lam, tàn bạo** : đòi ngọc lụa, hạch sách vàng bạc, vét kiệt của kho...

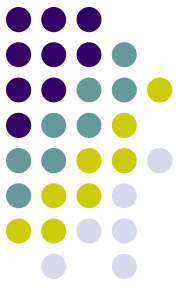
- **Ngang ngược** : đi lại ngênh ngang, bắt nạt tể phụ.

=> ***Lời văn gọi hình, cảm thù dồn nén.***

b.Nỗi lòng của tác giả:

*“ Ta thường tới bữa quên ăn, nửa đêm vỗ gối ;
ruột đau nh cắt, nớc mắt đầm đìa ; chỉ căm tức
cha xả thịt lột da, nuốt gan uống máu quân thù.
Dẫu cho trăm thân này phơi ngoài nội cỏ, nghìn
xác này gói trong da ngựa, ta cũng vui lòng.”*

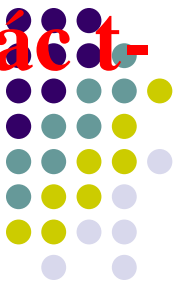
b. Nỗi lòng tác giả

- **Hành động** : Quên ăn, mất ngủ, đau đớn...
- **Thái độ** : uất ức, căm tức, sẵn sàng hi sinh.

➔ *Bày tỏ tấm lòng lo lắng, đau xót cho đất nước, căm tức kẻ thù, sẵn sàng hi sinh vì đất nước.*

3. Phê phán thái độ và hành động sai trái của các t- ớng sĩ, chỉ ra những việc nên làm.

**Vui chơi gà, ham săn
bắn, thích rọu ngon,
mê tiếng hát...**

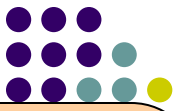
**Hậu quả nớc mất
nhà tan.**

**Giọng điệu
ng nghiêm khắc,
có khi chế
giễu, mỉa mai.**

3. Phê phán thái độ và hành động sai trái của các t- ớng sĩ, chỉ ra những việc nên làm.

- Phê phán nghiêm khắc lối sống cầu an hưởng lạc, thờ ơ, vô trách nhiệm.

Vui chơi gà, ham săn
bắt th...

Lúc bấy giờ,
dẫu các ngời
không muốn
vui vẻ phỏng
có đợc không?

nh...
xấu muốn...

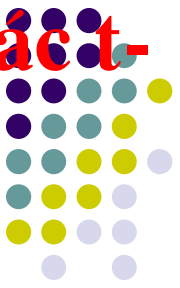
Tích cực luyện tập,
nâng cao tinh thần tự
giác, trau dồi binh th...

Giữ vững đất nớc,
tiếng thơm lu truyền.

Đối lập nhau, chỉ ra hai con đường
sống và chết

3. Phê phán thái độ và hành động sai trái của các t- ớng sĩ, chỉ ra những việc nên làm.

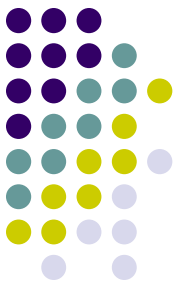
-Phê phán nghiêm khắc lối sống cầu an hưởng lạc, thờ ơ, vô trách nhiệm.

-Nêu cao tinh thần tự giác,tích cực rèn luyện ý chí,sẵn sàng chiến đấu, hi sinh vì đất nước.

→ Nghệ thuật lập luận : so sánh, tương phản.

4. Kêu gọi học tập binh thư

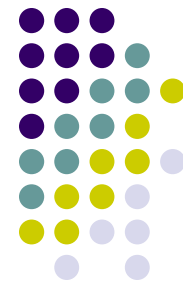
- Vừa thiết tha, vừa nghiêm túc
→ động viên ý chí và quyết tâm chiến đấu.

Hưng Đạo Vương Trần Quốc Tuấn cùng tùy tướng Yết Kiêu, Dã Tượng

III. Tổng kết : Ghi nhớ (SGK)

IV. Luyện tập

Quân dân nhà Trần đồng lòng đánh đuổi quân Nguyên Mông

LUYỆN TẬP

Hãy lựa chọn đáp án đúng cho những câu hỏi sau:

1. ý nào nói đúng nhất chức năng của thể hịch?

a. Dùng để ban bố mệnh lệnh của vua.

b. Dùng để công bố kết quả một sự nghiệp.

c. Dùng để trình bày với nhà vua về sự việc, ý kiến, đề nghị.

d. Dùng để cổ động, thuyết phục hoặc kêu gọi đấu tranh chống thù trong giặc ngoài.

2. ý nào nói đúng nhất nội dung của câu văn sau:

“Dầu cho trăm thân này phơi ngoài nội cỏ, nghìn xác này gói trong da ngựa, ta cũng vui lòng”.

a. Thể hiện sự thông cảm của các tống sĩ.

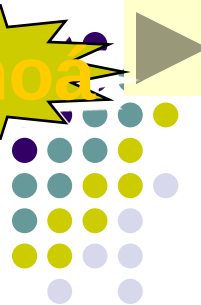
b. Kêu gọi tinh thần đấu tranh của các tống sĩ.

c. Thể hiện lòng căm thù giặc và ý chí quyết xả thân vì nước của tác giả.

d. Để cho dẫn chứng thêm đầy đủ.

Trò chơi ô chữ

Chìa khoá

1

2

3

4

5

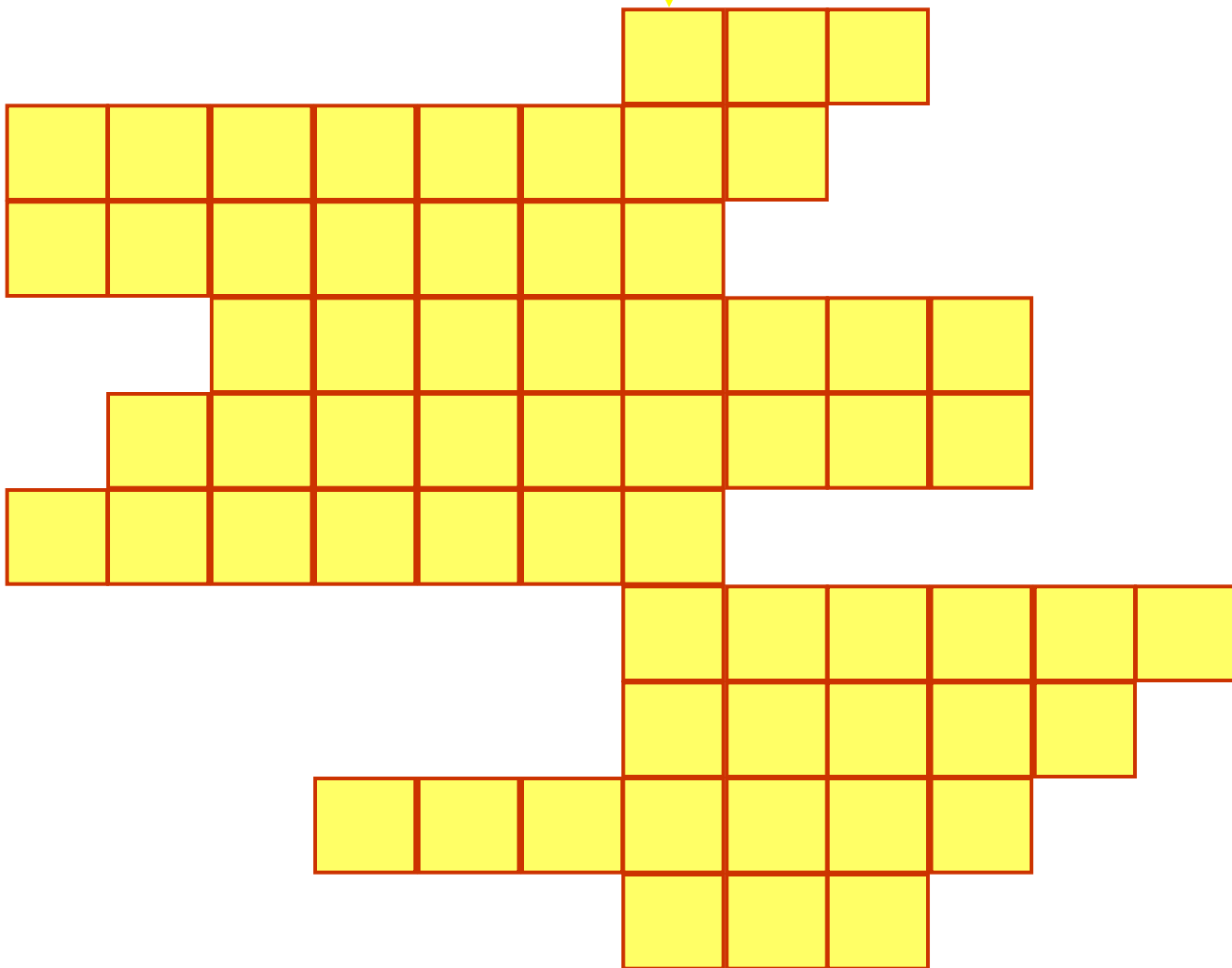
6

7

8

9

10

T

H

U

Y

Ế

T

M

I

N

H

* Trò chơi ô chữ

H I C H T Ớ N G S Ì

C Á C N G Ớ I

T A

B I N H T H Y Ế U L Ợ C

H Ứ N G Đ A O V Ử O N G

Đ Ứ C T H Á N H T R Ầ N

H Ồ T T Ắ T L I Ệ T

1

2

3

4

5

6

7

E.Dẫn dò :

- Học thuộc đoạn “ Ta thường...vui lòng”
- Soạn : Nước Đại Việt ta

